

DORPSHUIS RHEDEN

PERSPECTIEF 2023 – 2027

9 mei 2023

INLEIDING

Als Dorpshuis Rheden vinden wij het belangrijk te leren van ervaringen en vooruit te kijken naar de toekomst. Dat doen wij onder andere met deze jaarlijkse Perspectiefnotitie. Hierin evalueren wij kort het afgelopen jaar (2022), actualiseren onze doelstelling voor de komende 5 jaar en geven een overzicht van de concrete acties voor aankomend jaar (2023).

1 INITIATIEF EN DOELSTELLING

Op initiatief van de belangenvereniging Rhedens Dorpsbelang is in 2011 de basis gelegd voor het Dorpshuis. De toentertijd geformuleerde doelstelling is ook in 2023 nog actueel:

Het realiseren, beheren en exploiteren van een of meer locaties waarin verenigingen en dergelijke maatschappelijke verbanden hun activiteiten kunnen ontplooien en waar ook ruimte wordt geboden aan andere initiatieven en activiteiten die bijdragen aan maatschappelijke en persoonlijke ontwikkeling in het dorp. Daarbij hoort het bieden van gelegenheid voor spontane ontmoeting van inwoners, e.e.a. gericht op bevordering van maatschappelijke samenhang en leefbaarheid.

Deze doelstelling blijft leidraad voor het beleid van het Dorpshuis Rheden. Met de huidige locatie 'Willem de Zwijger' is een passende locatie gerealiseerd:

- centraal in het dorp gelegen
- comfortabel, voldoende ruim en sympathiek
- geschikt voor tal van activiteiten passend bij de functie

Een locatie waar je graag naartoe gaat en verblijft.

Nadruk ligt momenteel op het beheer en de exploitatie van de locatie. Momenteel en binnen afzienbare tijd is er geen sprake van een aanvullende locatie.

Met het huis op orde kan er meer nadruk komen te liggen op het bevorderen van maatschappelijke samenhang en leefbaarheid.

Niet enkel het faciliteren, maar actief op zoek naar kansen.

2 TERUGBLIK 2022

In 2022 is na de sluitingen wegens corona het Dorpshuis weer open en daarbij is wederom gebleken dat het Dorpshuis duidelijk in een behoefte voorziet. Misschien zelfs bij uitstek volgend op de beperkingen van de coronamaatregelen, is het Dorpshuis de plek die gemist is en waar behoefte aan is.

Enkele kernpunten:

- Na de heropening is de bezetting van de zalencapaciteit weer op het pre-corona niveau.
- Vanaf februari 2022 zijn de meeste activiteiten weer van start gegaan. Beperkende factoren voor groeps grootte en verdere beperkingen in relatie tot corona zijn opgeheven.

- Ook in het afgelopen jaar waren onze huurders tevreden over dienstverlening en accommodatie en de wijze waarop gedurende de coronaperiode met de situatie is omgegaan, zo bleek tijdens het huurdersoverleg.
- Het huurdersoverleg heeft ingestemd met het voorstel de Open Dag aan te laten sluiten bij het Bonte Schaapfestival. Daarmee denken wij meer aandacht te vestigen op de activiteiten in het Dorpshuis bij de inwoners.
- De meerjarenafspraken met de Gemeente Rheden zijn ongewijzigd. De functie van het Dorpshuis is steeds ten volle erkend en ondersteund.
- Met een 'sober en doelmatig' beleid in combinatie met gereduceerde huurlasten tijdens sluiting en ongewijzigde subsidie heeft het Dorpshuis de coronaperiode goed doorstaan. De beschikbare reserve heeft het mogelijk gemaakt de kostenstijgingen van huurlasten en energie grotendeels niet door te berekenen aan de huurders en de maatschappelijke tarieven in stand te houden in 2022/2023. Wij zagen het doorberekenen van de verhoging als een risico voor de toegankelijkheid van ons dorpshuis en hebben besloten onze reserves hiervoor in te zetten.
- De contacten met de eigenaar woningbouw vereniging DE WOONPLAATS zijn goed en effectief voor wat betreft het nodige onderhoud. Wel is door de woningbouwvereniging aangegeven dat verdere verbeteringen en verduurzaming van de locatie geen prioriteit hebben.
- De locatie heeft de voortdurende aandacht voor gewenste kleine aanpassingen en met name zijn duurzaamheidsmaatregelen (isolatie) op eigen initiatief gerealiseerd.
- De samenwerking met de burens SIZA verloopt goed. De uitwisseling van ruimten met SIZA is goed werkbaar gebleken. Periodiek is er overleg met de leiding van de SIZA-locatie om praktische problemen op te lossen. De lijntjes tussen de medewerkers die dagelijks op de locatie actief zijn, zijn onverminderd kort.
- De vrijwilligers zijn na de sluitingen weer enthousiast van start gegaan en in grote lijnen is het team compleet. Behoudens de beheerdersfunctie die hernieuwd moet worden ingevuld.
- Organisatorisch valt met name te melden dat
 - het beleid bij ongewenst gedrag is opgesteld en een gedragscode is besproken met alle vrijwilligers. Zo willen wij helder en duidelijk uitstralen dat iedereen welkom is in het dorpshuis, maar jouw aanwezigheid geen beperking mag vormen voor anderen om te komen.
 - De bedrijfsvoering geautomatiseerd is middels een zalenplanner pakket. Hiermee is de planning van beschikbaarheid, communicatie benodigde vrijwilligers, middelen en facturatie sterk vereenvoudigd en verbeterd.
- Inluzio heeft in 2022 haar activiteiten uitgebreid.
 - In 2020 zijn door Inluzio activiteiten voor de jeugd opgezet, eerst voor de jongste groep van 8 – 12 jaar.
 - Verder is er in het afgelopen halfjaar een groep creatieve activiteiten gestart. Op de vrijdagen is een kookgroep gestart. Mooi daarbij is dat de bereidingen worden geserveerd voor de aanwezigen van Open Inloop en SIZA.

- De Open Inloop is uitgebreid. Al enkele jaren is onze ambitie om de spontane ontmoetingsfunctie te realiseren en het 'huis van het dorp' te worden. Inmiddels zijn we alle doordeweekse middagen hiervoor geopend en neemt de belangstelling toe.
- De zelfhulpgroep CA heeft wekelijks een bijeenkomst in het Dorpshuis.
- Op cultureel vlak faciliteert het Dorpshuis muziekonderwijs, dansimprovisatie, toneellessen, het Rhedens Seniorenorkest, een schrijfgroep, thematische bijeenkomsten georganiseerd door Rheejes Proate en thema avonden door Centrum De Verbeelding.

3 PERSPECTIEF 2023 – 2027

3.1 Vrijwilligers: kern van het Dorpshuis

Het Dorpshuis Rheden wil zich blijven onderscheiden door zoveel mogelijk te 'draaien' op de inzet van vrijwilligers. Zonder hun inzet is het niet mogelijk om een dergelijk activiteiten- en ontmoetingscentrum in stand te houden. Het blijft een opgave voldoende mensen te betrekken bij uitvoerende en bestuurlijke taken. De kwetsbaarheid wordt zichtbaar en langzamerhand ook merkbaar.

Om de continuïteit beter te waarborgen zijn wij met de Gemeente in gesprek over een betaald beheerder. Deze functie is te uitgebreid en vergt teveel uren als vrijwillige functie en is zodoende moeilijk in te vullen.

Het is van het grootste belang om duidelijk uit te stralen dat het dorps huis relevant is, de sfeer collegiaal, dat meedoen wordt gewaardeerd en dat inzet voor de samenleving zeer bevredigend kan zijn. In de komende jaren zal hiervoor weer veel aandacht nodig zijn en vooral enthousiaste signalen. De intensieve contacten met gemeentelijke consultants wordt voortgezet. Zij wijzen op de mogelijkheid om als vrijwilliger activiteiten te verrichten in het Dorpshuis, bijv. in het kader van maatschappelijke activering of als voorbereiding op herintreding op de arbeidsmarkt.

3.2 Bestuur en organisatie

- Herziening of uitwerking van diverse organisatiedocumenten vindt periodiek plaats volgens het opgestelde schema. Deze methodiek maakt het nog beter mogelijk om de kwaliteit en goed bestuur te waarborgen.
- Het beleid omtrent gedrag wordt aangevuld met de mogelijkheid een gesprek met een vertrouwenspersoon te hebben.
- Aandacht blijft noodzakelijk voor de bestuurlijke en operationele continuïteit. Overbelasting door een tekort aan vrijwilligers en daarmee verlies van plezier in de vrijwilligersfunctie moet onze aandacht houden.
- Het initiëren van cursussen voor vrijwilligers, waarmee zij beter toegerust zijn voor de vrijwilligerstaken (o.a. cursus reanimatie, brandveiligheid en ontruiming)
- Verder gebruik van automatisering zal plaatsvinden, maar mag nooit het persoonlijke contact in de weg staan.

3.3 Toegankelijkheid

- Naast fysieke toegankelijkheid voor iedereen, moeten de kosten voor het gebruik van de faciliteiten voor iedereen mogelijk zijn. De kosten voor het gebruik worden

daarom zo laag mogelijk gehouden en indien nodig naar inzicht van het bestuur aangepast/gedifferentieerd, zowel structureel als incidenteel.

- Om bovenstaande op binnen een verantwoorde exploitatie mogelijk te maken blijft een sober beleid ons uitgangspunt en zal op jaarlijkse basis in overleg met gemeente bekeken worden hoe dat te realiseren.

3.4 Activiteiten palet

3.4.1 Huurders

- De huidige praktijk laat zien dat er vanwege de toenemende vraag naar zaalruimtes spanning ontstaat tussen vraag en aanbod. Wij verwachten dat dit zal aanhouden in de komende visieperiode. Er zullen mogelijk keuzes gemaakt moeten worden op basis van meerwaarde in relatie tot de doelstellingen: 'het Dorpshuis wil bijdragen aan maatschappelijke samenhang en leefbaarheid evenals aan persoonlijke ontwikkelingen.'
- Het gebruik van de professionele keuken zit in de lift. Verdere uitnutting van deze kwaliteit is wenselijk en initiatieven gericht op gezonde voeding, bewust eten en gezamenlijkheid bieden wij graag de ruimte.
- We liften mee op het succes van het Bonte Schaapfestival. Dit is een kans de mogelijkheden van het Dorpshuis en de huurdersactiviteiten onder de aandacht van de inwoners te brengen. Het past in de doelstelling van het Bonte Schaapfestival. De Open Dag/Ontmoetingsmarkt, zoals voorheen georganiseerd, komt daarmee te vervallen.
- Het Dorpshuis blijft zich ten volle bewust van haar maatschappelijke functie en zal het exploitatie- en tarievenbeleid daarop blijven afstemmen.

3.4.2 Eigenaarschap

- Het bestuur en de vrijwilligers zijn in beginsel geen 'eigenaar' van de activiteiten. Die taak ligt bij de initiatiefnemers van de activiteiten zelf.
- Er wordt meer nadruk gelegd op een initiatief-functie, liefst in overleg en samenwerking met andere partijen. Om de start van een nieuwe activiteit kansrijker te maken, kan zonodig ook ondersteuning in kennis en ervaring worden geboden. Dat kan ook gelden voor organisatorische ondersteuning, publiciteit e.d., maar expliciet ook tijdelijk subsidiëren van de activiteit in start-up fase. Dit kan helpen om maatschappelijk relevante initiatieven over de streep te strekken. Daarbij kan ook gedacht worden aan een structuur van commissies bedeed met een project of doorlopende activiteit (zoals Het leespunt en Repair Café) of een project. Denk hierbij aan project Open Inloop, i.s.m. Inluzio.
- Het Dorpshuis zal kleine huurders waar nodig/gewenst pro-actief ondersteunen met het werven van nieuwe leden. Doel is continuïteit van de activiteit meer kans te geven.

3.4.3 Ontmoetingsfunctie

- In samenwerking met o.a. Inluzio willen we de Open Inloop in deze periode verder uitbouwen en aantrekkelijk maken voor de Rhedenaren die behoefte hebben er even uit te zijn en andere mensen te ontmoeten. Daarbij willen we structureel budget

reserveren voor het organiseren van activiteiten tijdens de Open Inloop. Daarmee geven we verder vorm aan de huiskamerfunctie van het Dorpshuis, één van de ambities vanaf de oprichting. Het levert een bijdrage aan de aanpak van het groeiende probleem van eenzaamheid bij vooral ouderen, maar niet alleen bij hen. De open inloop kan ook een plaats zijn waar mensen met een verschillende achtergrond en herkomst elkaar ontmoeten of participeren als vrijwilliger, zo ook ter ondersteuning van hun inburgering.

3.4.4 Kunst en cultuur

- Initiatieven op het terrein van kunst en cultuur maken het aanbod van het Dorpshuis nog veelzijdiger. Denk daarbij aan programmering op het gebied van toneel, kleinkunst, films, muziek, verhaalkunst, cabaret, debat en jong talent.
- De regelmatig wisselende exposities zijn succesvol. Het zorgt voor een mooie aankleding van het Dorpshuis en voldoening bij de exposanten. Hier blijven we mee doorgaan en dragen actief de mogelijkheid tot exposeren uit.

3.4.5 Jeugd

- De start van de jeugdactiviteiten in 2020 waren deels succesvol en verdere activiteiten zijn of worden momenteel uitgerold, met name door Inluzio. Het uitbreiden van activiteiten voor de jongeren en hen betrekken bij maatschappelijke activiteiten vinden wij een gewenste ontwikkeling.

3.5 Meerjarenafspraken met de Gemeente Rheden en DE WOONPLAATS

- Voortzetting van de huidige exploitatie is problematisch met enkel bouwen op en met vrijwilligers. Mogelijkheid tot betaalde functie voor beheerder wordt besproken
- De gemeentelijke subsidie zal jaarlijks worden beargumenteerd in de subsidie aanvraag op basis van de voorziene kosten en opbrengsten.
- Het medegebruik door SIZA en INCLUZIO is van belang voor de continuïteit zowel financieel als behalen van doelstellingen.

PLAN VAN ACTIE

2023 – 2024

1. *Viering tweede lustrum (1 november 2023)*
2. *Activiteiten in het kader van '450 jaar Rheden'*
3. *Invullen vacature beheerder*
4. *Aanstellen vertrouwenspersoon (i.v.m. beleid omtrent gedrag)*
5. *Deelnemen aan en ondersteunen van Bonte Schaapfestival ter vergroting bekendheid*
6. *Inzet op uitbreiding activiteiten voor de jeugd, o.a. groep 12 – 16 jaar: bijv. koken voor kinderen, huiswerkbegeleiding etc.*
7. *Werven/enthousiasmeren vrijwilligers middels cursussen, activiteiten en vrijwilligersdagen*
8. *Reduceren energieverbruik middels investeringen in gebouw en bewustwording vrijwilligers en bezoekers*

2024 – 2027

1. *Intensiveren contacten met netwerkorganisaties en andere dorpsuizen in gemeente om van elkaar te leren en positie in relatie tot gemeente te verstevigen.*
2. *Onderzoeken van mogelijkheden andere eigendomsstructuur dorpshuisgebouw.*

Vastgesteld 9 mei 2023